

HATAY BİLİM SANAT MERKEZİ

BİLSEM'LE İLGİLİ SIK SORULAN SORULAR

1. Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) Nedir?

Bilim ve Sanat Merkezi, örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar ya da müzik alanında özel yetenekli olduğu uzmanlar tarafından tanılanan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak için okul saatleri dışında destek eğitimi vermek üzere açılmış olan bağımsız bir özel eğitim kurumudur. Bilim ve Sanat Merkezleri örgün okullara alternatif bir eğitim kurumu değil, örgün eğitim kurumlarını destekleyici bir eğitim kurumudur.

Millî Eğitim Bakanlığımız, 1993 yılında, özel yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili grupta yöntemine dayalı, eğitim-öğretim programına uygun olarak düzenlenmiş, özel yetenekli çocukların tanınmasına yardımcı, bu öğrencilerin belirli gün ve saatlerde eğitim alacakları ve böylece var olan yeteneklerini kullanarak üretkenliklerini artıracakları eğitim merkezlerinin açılmasına yönelik projeye başlamıştır. Kurulan bu eğitim merkezlerine hem bilim hem de sanat alanlarında yetenekli çocuklara eğitim verilmesinden dolayı "Bilim ve Sanat Merkezleri" ismi verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 2007).

2. Bilim ve Sanat Merkezlerinin Resmi Statüsü Nasıldır?

Bilim ve Sanat Merkezleri, Millî Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatında Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Özel Yeteneklilerin Geliştirilmesi Daire Başkanlığına bağlıdır.

3. Bilim ve Sanat Merkezlerinin İşleyişini Düzenleyen Bir Mevzuat Mevcut Mu?

Evet, mevcuttur.

Bilim ve Sanat Merkezlerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile bu merkezlere öğrenci seçimi, kayıt kabul, eğitim-öğretim yönetimi ve öğretmen seçimi ile yetiştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen 07.10.2016 tarihli "Millî Eğitim Bakanlığı Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi" mevcuttur. Ayrıca Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde de kurumun işleyişine ilişkin bazı hususlar yer almaktadır.

4. Bilim ve Sanat Merkezi'ne Hangi Sınıflardan Öğrenci Alınmaktadır?

Bilim ve Sanat Merkezlerine hangi sınıf seviyelerinden öğrenci alınacağı, her yıl Bakanlıkça belirlenmektedir. Bakanlık kararı doğrultusunda güncel olarak 1, 2 ve 3. sınıflardan tanılama yapılmaktadır.

5. BİLSEM'e Öğrenci Adayı Olmak İçin Başvuru Ücreti Var Mıdır?

Hayır, hiçbir aşamada ücret yoktur.

6. BİLSEM'e Aday Olarak Gösterilip 1. Aşamayı ya da 2. Aşamayı Geçemeyen Öğrenciler Bir Sonraki Sene Yine Aday Gösterilebilirler Mi?

Aday gösterildiği halde özel yetenek tanısı alamayan öğrenciler Bakanlığımızın her sene yayınladığı kılavuza göre gerekli başvuru koşullarını taşıması halinde yeniden başvuru yapabilir.

7. Yetenek Alanlarının Baraj Puanı Aynı Mıdır?

Hayır, değildir. Baraj puanı, öğrencinin başvurduğu yetenek alanındaki öğrencilerin ortalama puanına göre belirlenir (Grup tarama uygulaması için).

8. Öğrenci BİLSEM'e Ne Zaman Gider? Kaç Saat Ders Alır?

Öğrenciler devam ettikleri örgün eğitim dışındaki zamanlarda gider; hafta içi okuldan sonra ya da hafta sonu. Devam ettiği programa göre 4-12 saat aralığında ders alabilir.

HATAY BİLİM SANAT MERKEZİ

9. BİLSEM’de Ders Dışında Başka Eğitim Faaliyetleri Var Mıdır?

Ahşap Hobi Atölyesi, Akıl Oyunları, Arkeoloji, Astronomi, Drama, Fotoğrafçılık, Görsel Sanatlar, Robotik, Yazılım Geliştirme gibi atölyeler; bilim söyleşileri, kongre ve yarışmalara katılım; müze, bilim merkezi, konser, sergi, fuar, festival, sanayi tesisi gibi yerlere geziler yapılmaktadır. Ayrıca üniversitelerle iş birliği yapılmaktadır.

10. Görsel Sanatlar ve Müzik Alanından Gelen Öğrenciler Tüm Ders Ve Atölyelere Katılabilir Mi?

Hayır, sadece yetenek alanındaki dersleri alır ve robotik, yazılım geliştirme gibi atölyeler dışında sanat alanına yakın belirli atölyelere katılabilirler.

11. BİLSEM’de Yapılan Etkinliklerin İçerikleri Nasıldır?

Okuldaki müfredatın dışındadır. Ürün temelli, öğrencilerin aktif olduğu grup etkinliklerini kapsar. Bilimsel düşünce ve davranışlarla estetik değerleri birleştiren, üretken, kendini gerçekleştirmiş bireyler olarak yetişmelerini, yetenekleri doğrultusunda bilimsel çalışma disiplini kazanmalarını, disiplinler arası düşünme, sorun çözme, belirlenen ihtiyaçları karşılamaya yönelik projeler gerçekleştirmelerini sağlamak için etkinlikler planlanır.

12. BİLSEM’e Başvuruda Bakanlıkça Belirlenen Sınıf Seviyesi Dışındaki Özel Yetenekli Adaylar, Sürece Nasıl Dâhil Olabilir?

Özel yetenekli öğrenciler için özel eğitim alabilecekleri tek alternatif Bilim ve Sanat Merkezleri değildir. Okulöncesi, ilkökul, ortaokul ve lise düzeyindeki tüm öğrenciler, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerine başvurmaları ve özel yetenekli olarak tanınmaları halinde, mevcut okullarında destek eğitim odası açılarak oraya yönlendirilebilirler. Destek eğitim odalarında; öğrencilerin ilgi, yetenek ve eğitim ihtiyaçları ile takip edecekleri program esas alınarak, sınıf öğretmenleri ve alan öğretmenleri görevlendirilir.

13. BİLSEM Öğrenci Alım (Tanılama) Süreci Nasıl İşliyor?

Bilim ve Sanat Merkezlerine alınacak özel yetenekli öğrencileri belirlemek amacıyla her yıl Bakanlıkça belirlenen tanılama takvimi çerçevesinde, Bakanlıkça belirlenen sınıf seviyelerinden öğrenciler, Bakanlıkça hazırlanan gözlem formları kullanılarak e-okul üzerinden sınıf öğretmenlerince genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanında özel yetenekli aday olarak gösterilir. Aday olarak gösterilen öğrenciler, Bakanlıkça belirlenen bir tarihte, Bakanlıkça hazırlanan grup tarama sınavına alınır.

Grup tarama sınavı sonuçlarına göre Türkiye genelinde Bakanlıkça her yıl her sınıf seviyesi için belirlenen baraj puanlarını geçen öğrenciler sertifikalı uzmanlar tarafından bireysel incelemeye alınır. Bireysel incelemede öğrencilere geçerli, güvenilir ve standart bir zeka testi uygulanır.

Görsel Sanatlar ve/veya müzik yetenek alanında aday gösterilen ve grup tarama sınavı sonuçlarına göre görsel sanatlar ve müzik yetenek alanları için her yıl Bakanlıkça belirlenen baraj puanlarını geçen öğrenciler İl Tanılama Komisyonu tarafından görsel sanatlar ve/veya müzik yetenek alanında bireysel incelemeye alınır.

Her üç alanda yapılan bireysel inceleme sonuçlarına göre Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce her sınıf seviyesinde ve her yetenek alanı için belirlenen Türkiye barajını geçen öğrencilerin Bilim ve Sanat Merkezine kayıtları yapılır.

HATAY BİLİM SANAT MERKEZİ

14. Öğrenci Tanılaması İçin Hazırlık Yapmak Gerekir Mi?

Özel yetenekli öğrencilerin tanılama süreci var olan yeteneklerin açığa çıkarılması esasına dayalı olduğu için Bakanlıkça merkezi sistemle yapılan grup tarama sınavı ve ardından uygulanan zeka testine öğrencinin hazırlık yapması gerekmez. Sahip olduğu yeteneğin ortaya çıkarılması bu tanılama sürecinde uzmanlarca sağlanmaktadır.

15. BİLSEM'e Kaydolduktan Sonra Devam Etmek Zorunlu Mudur?

Bilim ve Sanat Merkezi nde uygulanan programlara devam zorunluluğu bulunmaktadır. Her eğitim döneminde devamsızlık süresi eğitim süresinin %30' unu geçemez. Mazeret göstermeksizin bu süreyi aşan veya programa katılmayan öğrencilerin kaydı silinir.

BİLSEM'e kayıtlı öğrencilerin velileri tarafından her yıl eylül ayının ilk haftası içinde kayıt yenileme işlemlerinin yapılması gerekir. Kayıt yenileme işlemleri yapılmayan öğrencilerin BİLSEM'le ilişkisi kesilir.

16. BİLSEM Eğitimine Devam Eden Öğrencinin “Devamsızlık ve Kayıt Yenilememe” Dışında İlişik Kesilmesi Durumu Var Mı?

Evet, var. Her program sonunda, programa devam eden öğrencilerin durumları BİLSEM öğretmenler kurulunda değerlendirilir. Devam ettiği programdan istifade edemediği ve programa devamında yarar bulunmadığı oy çokluğuyla kararlaştırılan öğrencilerin BİLSEM'le ilişkisi kesilir. Karar öğrenci velisine bildirilir.

17. BİLSEM'e Kaydolan Öğrencilere Nasıl Bir Eğitim Verilir?

BİLSEM' de bireysel eğitim esas olmakla birlikte öğretmen, mekân vb. kısıtlılıklar nedeniyle çoğunlukla 2- 10 kişilik küçük gruplarla eğitim yapılır. Bilim ve Sanat Merkezinde eğitim, öğrencilerin örgün eğitimlerinden farklı olarak gerçekleştirilir. Öğrenciler okullarında geçer not alma ve sınavlara hazırlanma amacıyla hareket ederken, BİLSEM' in yapısında sınıf geçme, not alma vb. amaçlar yer almadığından bunun yerine süreç odaklı, proje tabanlı öğrenme modeliyle eğitim sağlanır ve öğrencilerin istenilen niteliklere uygun ürün/projeler gerçekleştirmeleri beklenir.

Bilim ve Sanat Merkezine başlayan öğrenciler 5 aşamalı bir eğitim programına alınmaktadır. Programların uygulanmasında okuldan tamamen farklı özel eğitim yöntem ve teknikleri, imkanlar ölçüsünde özel materyaller kullanılır.

1-Uyum Programı: BİLSEM'e yeni başlayan öğrenciler ve velileri 40 ders saati ve iki aylık süreyi geçmeyecek şekilde bir uyum programına alınmaktadır. Uyum programı veli, öğretmen, öğrenci herkesin birbirini anlamaya çalıştığı, ortak bir dil oluşturulmaya çalışıldığı aşamadır. Tamamen öğrencileri tanımaya yönelik etkinlikler planlanmakta ve uygulanmaktadır. Kurumun daha önceden oluşturulmuş misyonu, vizyonu, ilke ve değerleri etkinliklere katılanlara aktarılmaktadır. Uyum programı sonunda, Veli- Öğrenci-BİLSEM bütünleşerek, ortak amaçlara doğru ilerleyebilecek duruma gelmektedir. Görsel Sanatlar ve müzik yetenek sınavıyla BİLSEM'e giren öğrenciler, uyum programı bitiminde sadece görsel sanatlar veya müzik alanında doğrudan “ÖzelYetenekleri Geliştirme” programına alınır.

HATAY BİLİM SANAT MERKEZİ

2- Destek Eğitimi Programı: Uyum programını tamamlayan genel zihinsel yetenek alanından tanılanan öğrencilerin geliştirmesi gereken temel becerileri tüm alan/disiplinlerle ilişkilendirilmesini esas alan eğitim programıdır. Destek eğitim programı, 2 ve 3. sınıfta BİLSEM'e girmeye hak kazanan öğrenciler için ilk yılı öncelikle sınıf öğretmenleri tarafından okutulmak üzere uyum programı süresi dâhil en az 2 eğitim öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır. 4 ve 5. sınıfta BİLSEM'e girmeye hak kazanan öğrenciler için de sınıf/branş öğretmenleri tarafından okutulmak üzere uyum programı süresi dâhil en az 1 eğitim öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır. Destek eğitim programında iletişim, iş birliği, grupla çalışma, öğrenmeyi öğrenme, problem çözme, bilimsel araştırma, girişimcilik, eleştirel ve yaratıcı düşünme, etkili karar verme, teknoloji okuryazarlığı, sosyal sorumluluk, kaynakları etkin kullanma becerileri kazandırılır.

3- Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme Programı: Genel zihinsel yetenek alanında tanılanan ve destek eğitim programını tamamlayan öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmeleri amacıyla yürütülen eğitim programıdır. Bireysel yetenekleri fark ettirme programı öğrencinin bütün alanları tanıyacağı şekilde en az 3 eğitim öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır. Öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark ettirebilmek amacıyla yaratıcılıklarını öne çıkaran ve bireysel farklılıklarıyla ilgili disiplinlere yönelik programlar hazırlanır ve uygulanır. Öğrencinin en çok ilgi duyduğu, yetenekli olduğu ve ileride üzerinde derinlemesine çalışmalar yapacağı alanları belirlemek için her bir alana özgü tutum ve becerileri fark ettirici etkinlikler ilgili alan öğretmeni tarafından planlanır ve uygulanır. Bireysel yetenekleri fark ettirme programının tamamlanmasını takiben öğrenciler, öğretmenler kurulunca çoklu değerlendirme yöntemiyle değerlendirilerek özel yetenekleri geliştirme programı alanlarına yönlendirilir.

4- Özel Yetenekleri Geliştirme Programı: Müzik ve görsel sanatlar yetenek alanından uyum programını, genel zihinsel yetenek alanından ise bireysel yetenekleri fark ettirme programını tamamlayan öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmek amacıyla yürütülen eğitim programıdır. Özel yetenekleri geliştirme programı, genel zihinsel yetenek alanında tanılanan öğrenciler için en az 2 eğitim öğretim yılı; görsel sanatlar ve müzik alanında tanılanan öğrenciler için en az 4 eğitim öğretim yılı olarak planlanır ve uygulanır. Özel yetenekleri geliştirme programının uygulanması sürecinde, disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak öğrencilerin yönlendirildiği disiplin/disiplinlerde derinlemesine, ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu doğrultuda üretimde bulunmaları sağlanır. Görsel sanatlar ve müzik alanından tanılanan öğrenciler için hazırlanan özel yetenekleri geliştirme programında ilgili alanın tanıtımı yapılır. Öğrencinin alan ile ilgili yeteneklerini fark ettirici etkinlikler planlanır, derinlemesine sanatsal etkinliklere bu aşamalardan sonra geçilir.

5-Proje Üretimi ve Yönetimi Programı: Özel yetenekleri geliştirme programını tamamlayan öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde grupla veya bireysel olarak yürütülen eğitim programıdır. Proje üretimi ve yönetimi programı öğrenci ortaöğretim kurumundan mezun oluncaya kadar devam eder. Proje üretimi ve yönetimi programı aşamasında öğrenci her eğitim öğretim yılında en az bir proje hazırlar. Proje konuları, danışman öğretmenlerin rehberliğinde öğrenciler tarafından belirlenir ve yürütülür. Proje konusu seçiminde öncelikle öğrencinin özel yetenekleri geliştirme programında eğitim aldığı alan olmak üzere diğer alanlar da tercih edilebilir. Her türlü üretim, hizmet, bilimsel çalışma ve sanat etkinlikleri projelendirilir.

HATAY BİLİM SANAT MERKEZİ

18. BİLSEM’de Verilen Eğitimin Ölçme ve Değerlendirmesi Nasıl Yapılır?

Öğrencilerin sahip olduğu bilgi, beceri, yetenek ve tutumların gerçek yaşamdakine benzer bir durumda kullanılıp kullanılmayacağını tespit edilmesi amacıyla bunları ortaya koyarak oluşturdukları çalışma, ürün ya da etkinliklerin değerlendirilmesini esas alan bir ölçme ve değerlendirme yaklaşımı kullanılır.

Programların ölçme ve değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yürütülür: Her eğitim programında, programların süreç ve sonuç değerlendirilmesi danışman öğretmenlerce yapılır. Bakanlıkça hazırlanan BİLSEM modülündeki "eğitim programı değerlendirme tablosu" ilgili alan öğretmenlerince doldurulur. Tüm programlar boyunca öğrenciler hakkında yapılan gözlemler ve alınan geri bildirimler kaydedilerek öğrenciye ait dosyada muhafaza edilir. Her program sonunda, programa devam eden öğrencilerin durumları BİLSEM Öğretmenler Kurulunda değerlendirilir. Devam ettiği programdan istifade edemediği ve programa devamında yarar bulunmadığı oy çokluğuyla kararlaştırılan öğrencilerin BİLSEM' le ilişkisi kesilir.

19. BİLSEM’de Eğitim Ücretli Midir?

Bilim ve Sanat Merkezi’nde eğitim ücretsizdir; ancak Bilim ve Sanat Merkezleri öğrencilerin yapacakları deney, uygulama, etkinlik ve kullanacakları araç ve gereçler için velilerden ücret talep edebilir.

20. Bilim ve Sanat Merkezinde Öğrencilere Servis İmkânı Sunulur Mu?

Bilim ve Sanat Merkezleri ücretsiz taşınmalı eğitim kapsamında olmadığından öğrenciler merkezlere kendi imkanlarıyla gelirler. Merkezler, öğrencilere ayrıca bir servis imkânı sağlamaz. Öğrenci velileri kendi aralarında anlaşarak özel bir servis tutabilirler.

21. BİLSEM’de Öğrenci Kılık Kıyafeti Nasıldır?

BİLSEM’de öğrencilere belli bir forma uygulaması yoktur.

22. BİLSEM’ler Arası Öğrenci Nakli Olur Mu?

BİLSEM’ler arası öğrenci nakilleri ikamet değişikliğinde velinin nakil olarak gitmek istediği BİLSEM Müdürlüğüne başvurusu üzerine E-BİLSEM sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılmaktadır. **23. BİLSEM Öğrencisinin Hakkının Saklı Kalabileceği Durumlar Var Mıdır?**

BİLSEM’e kayıtlı öğrencilerin nakil gittiği ilde BİLSEM olmaması durumunda ya da zorunlu nedenlerle yurt dışına çıkmış öğrenci velisinin yazılı başvurusu doğrultusunda BİLSEM öğrencisi olma hakkı saklı kalır.

24. BİLSEM’lerde Eğitim Dönemleri Ne Zamandır?

Eğitim ve öğretim etkinlikleri eğitim öğretim yılı içerisinde Bakanlıkça hazırlanan ortak yıllık çalışma takvimine göre yürütülür. Ayrıca yarıyıl ve yaz tatillerinde; yaz okulu, kış okulu ve öğrenci kampları düzenlenebilir. Öğrenci kayıtlı olduğu örgün eğitim okulunda sabahçı ise öğleden sonra BİLSEM’ de, öğrenci ise sabah BİLSEM’ de ve tam gün eğitim görüyorsa akşam BİLSEM’ de olacak şekilde haftada bir veya iki gün eğitime alınır. Hafta sonu, yarıyıl ve yaz tatillerinde de eğitim-öğretim hizmeti verilebilir.

HATAY BİLİM SANAT MERKEZİ

25. BİLSEM'deki Eğitim Süresi Ne Kadardır?

BİLSEM'deki eğitim süresi, öğrencinin kuruma kayıt yaptırması ile başlamakta olup, Uyum (40 saat veya 2 ay), Destek Eğitimi (ilkokul bitene kadar veya 1 yıl), Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme (3 yıl), Özel Yetenekleri Geliştirme (2 Yıl), Proje Üretimi/Yönetimi (lise bitene kadar) şeklinde öğrencinin ilkokul, ortaokul ve lise eğitim hayatı boyunca devam eder.

26. BİLSEM'lerde Diploma ve Benzeri Belge Verilir Mi?

Eğitim programları sonunda ve eğitimin tamamlanması neticesinde Yönerge gereği öğrencinin aldığı eğitimleri gösteren bir "Program Tamamlama Belgesi" verilir. Başka herhangi bir diploma, sertifika veya bitirme belgesi verilmez.

27. BİLSEM'de Verilen Eğitimin Sınavlara (LGS, YKS) Katkısı Olur Mu?

BİLSEM'de eğitim almanın liselere veya üniversitelere girişte ek puan vb. bir katkısı bulunmamaktadır. Ancak verilen eğitimin içeriği öğrencilere bilimsel düşünme, problem çözme vb. davranışları kazandıracığı için dolaylı da olsa olumlu bir katkı sağlayacaktır.

28. BİLSEM Öğretmenleri Nasıl Seçilmektedir?

Bilim ve Sanat Merkezlerine normal öğretmen tayinleri (ilk atama, il içi veya il dışı yer değiştirme, özür grubu yer değiştirme) ile atama yapılamamaktadır. Öğretmenler, alanında adaylığı kalkmış olmak şartıyla Bilim ve Sanat Merkezlerine Öğretmen Seçme ve Atama Kılavuzu çerçevesinde Ek-2 Değerlendirme Kriterlerinden elde ettikleri puanın %60'ı ve sözlü sınavdan elde ettikleri puanın %40'ı ile oluşacak toplam puanlarla il düzeyinde atanabilmektedir. Bilim ve Sanat Merkezlerinde görev yapacak öğretmenlerin Özel Yeteneklilerin Eğitimi üzerine en az 30 saatlik hizmet içi eğitim almış olması gerekmektedir.

29. Hangi İllerde Bilim ve Sanat Merkezi Bulunmaktadır?

Türkiye genelinde 81 ilimizde 182 BİLSEM bulunmaktadır.

30. BİLSEM'de Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklar Eğitim Alıyor Mu?

Hayır, alamıyorlar.